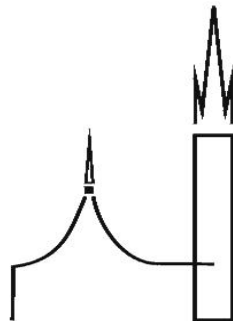

GABRIEL

občasník čáslavské farnosti

LETNICE 2009

Bůh shromažďuje věřící ve své církvi ze všech národů a jim všem seslal svého Ducha, aby církev, aby každý z nás, byl neustále posvěcován. A co znamená to – být posvěcován?

Jediným svatým je Bůh, on jediný je bez poskvrny zlého, on jediný je plný dobra. Jedině v Bohu se můžeme dotknout svatosti, jediný Bůh nám může a chce svou svatost dát, darovat. A on to dělá, sesílá svého Ducha, abychom byli posvěceni. Nebýt Ducha Svatého, Bůh by byl daleko, Kristus by byl minulostí. Nebýt Ducha, církev by byla organizací a veškeré hlásání evangelia by byla prázdná propaganda. Ale s Duchem je vzkříšený Kristus přítomný, evangelium je silou života, církev je společenstvím lidí a Boha. Duch přináší svatost, přináší podmínky pro to, abychom my dokázali poznat Boha pravdivě, takového, jaký skutečně je. Bez Ducha svatého naše duše mohou poznat Boha, ale pouze přirozeně, nepřímou. Tak jako naše oči ve tmě nebudou nic vidět, ač tu schopnost mají, naše uši bez zvuků kolem nás nebudou k ničemu, tak naše duše bez Ducha Svatého nemůže dokonale poznat Boha, nemůže se dotknout jeho svatosti.

Duch je tedy oním pramenem našeho posvěcení, bez jeho působení, bez jeho darů by naše duchovní schopnosti nemohly dojít pravdy. Náš duch musí být otevřen, musí aktivně chtít, aby světlo Ducha Svatého osvítilo naše nitro. Potom budeme mít podíl na jeho milostech a na jeho svatosti v té míře, jaké jsme sami schopni. A tyto milosti poté mohou skrze nás působit na naše okolí.

Apoštol Pavel píše do Korintu: „My všichni jsme byli pokřtěni jedním Duchem v jedno tělo.“ Jsme členy církve, jedné církve, spojujícím znamením všech nás je právě přítomnost Svatého Ducha. Ve svátosti biřmování jsme přijali plnost jeho přítomnosti v každém z nás. Snad je na místě, abychom se ptali každý sám sebe: Jak vypadá mé svědectví? Kolika lidem jsem předal víru? Koho jsem přivedl ke Kristu? Ukazují lidem kolem mě, lidem, kteří jsou mi svěření, cestu k Bohu? Zkoumáme-li své nitro, pocítíme přinejmenším rozpaky. Mohlo by být kolem nás tolik nevěry, kdyby Duch Svatý v nás mohl volně působit? Nejde o nějaké misionářské výkony, jde

o nové otevření se Duchu, o pravdivé otevření, které předpokládá ztratit sebe i svá přání a svého ducha, abychom mohli být naplněni Duchem Ježíšovým.

Svatý Cyril Jeruzalémský říká: „Když byl někdo dříve ve tmě a náhle spatří slunce, má rázem oči plné světla a jasně vidí, co dříve neviděl. Podobně je na tom ten, komu se z milosti Boží dostalo daru Ducha svatého. Duše se mu naplní světlem, a povznesen nad lidské možnosti vidí, co dříve neznal.“

Sestry a bratři, Duch Svatý je s námi až do skonání věků, je nám útěchou v našem očekávání, je světlem naší mysli. Kéž je tomu tak i dál, v míře hojnější než dosud.

Jáhen Josef

Kostel sv. Alžběty

Vzhledem k pracím, probíhajícím v kostele sv. Petra a Pavla, máme ve všední dny možnost účastnit se bohoslužeb v kostele svaté Alžběty. Připomeňme si jeho historii i současnost, a také jeho svatou patronku.

Renesanční kostel sv. Alžběty a městský špitál byl postaven za hradbami města krátce po roce 1553. Jak písemné prameny uvádějí, byl pro kostel v roce 1594 zhotoven sanktusový zvon.

Dokladem toho je nápis na zvonu, který nám oznamuje:

ZWON TENTO UDJELAN GEST NAKLADEM GIRZIKA BOGDANA DO SSPITALA F OBCI CZASLAWSKE LETA 94.

Nápis je zaznamenám archaickým tzv. bratrským pravopisem, který se v té době používal. Hřbitov u kostela připomíná se již roku 1627.

V roce 1687 byl však už kostel velmi sešlý. V letech 1718-28 byl na místě původního kostela postaven nový, barokní, se samostatnou zvonící. Roku 1876-79 byl kostel sv. Alžběty přestavěn ve slohu pseudorománském (viz foto).

Dílčí opravy kostela sv. Alžběty probíhaly ještě v roce 1895, kdy barokní průčelí bylo upraveno ve slohu historizující gotiky.

V roce 1909 budova starého špitálu ustoupila novostavbě okresního chorobince.

K poslední významné stavební úpravě došlo ve 30. letech 20. století, kdy byla kostelu navracena jeho původní barokní podoba.

Ve zvonici stojící vedle kostela byly koncem 18. stol. zavěšeny dva zvony: větší, vážící 388 kg z roku 1782 a druhý, vážící 101 kg z roku 1806. Oba však byly roku 1916 zrekvírovány pro válečné účely.

Po opravě kostela v roce 1935 byl nově zavěšen zvon ALŽBĚTA. Tento se však opět stal v roce 1942 předmětem válečné rekvizice.

Po válce, v roce 1945 byl do kostela vrácen sanktusový zvon BOJÁNEK, který byl zachráněn při druhé rekvizici r. 1942 pro svou vzácnost a stáří. Jako jediný svědek existence původního městského špitálu a renesančního kostela sv. Alžběty, postaveného za hradbami po roce 1553, byl uložen pod ochranu památkového úřadu v Praze. V současné době je to jediný zvon u sv. Alžběty, vážící pouhých 30 kg.

Poslední opravy kostela probíhají od roku 2007. Byla důkladně opravena střecha a průčelí kostela, zrestaurovány sochy z výklenků v průčelí. Jedná se o menší sochu sv. Alžběty nad hlavním vchodem, a dvě sochy v postranních nikách, dle odhadu restaurátorů jde o sochy římských vojáků-mučedníků, sv. Jana a sv. Pavla.

Letos se má pokračovat uvnitř postupnou opravou všech oken a zvenčí osekáním betonového soklu, jenž zřejmě zapříčiňuje vlnutí vnitřních omítek.

Svatá Alžběta, patronka našeho kostela, pocházela z rodu uherských králů, proto hovoříme o sv. Alžbětě Uherské. Její otec Ondřej II., uherský král z dynastie Arpádovců, měl sestru Konstancii. Ta se stala manželkou českého krále Přemysla Otakara I. Jejich dcera, sv. Anežka Česká, byla zakladatelkou a první abatýší Anežského kláštera v Praze. Takže Alžběta Uherská a Anežka Česká byly přímé sestřenice, obě později svatořečené.

Alžběta Uherská, lantkraběnka durynská zemřela ve věku 24 let, již jako matka několika dětí. Její ač krátký život znamenal zlom epochálního významu v nejvyšších panovnických kruzích, z nichž pocházela a ke kterým jako durynská lantkraběnka patřila. Proto je třeba docenit její rozhodující význam pro církev i její historickou velikost. Byla to vládnoucí kněžna a jako taková poukázala vládcům své doby na příkazání služebné lásky, kterou sama žila a zasvětila jí zcela svou lásku ženy a knížecí důstojnost, když se z vládkyně stala matkou a služebnicí chudých. To byla neslýchaná, nevidaná novota.

U této světičky, podobně jako u její sestřence Anežky, byl vždy na prvním místě trpící člověk. Jako by ho pro svou dobu nanovo objevila, a to prostřednictvím své velké lásky ke Kristu. V trpících a utlačovaných lidech, svých spolubratřích, prožívala Ukřižovaného; proto nemohla jinak, než v Kristu sloužit a pomáhat všem.

Zd. Hollegcha

Tak už to začalo...

Náš pan farář se pustil do nelehkého úkolu výmalby našeho kostela.

Ale jak převézt ohromné lešení z Kutné Hory do Čáslavi? Vypadalo to, jako kdyby páter byl David a lešení Goliáš! Ale ani náš páter se bez boje nevzdává. Při ohláškách se pokusil přivolat na pomoc vojsko, tedy práceschopnou skupinu mužů, kteří by do toho šli.

Na první brigádu ve všední den přišlo sedm statečných, věku převážně zrale důchodového. Ani tak nepřekvapil věk pracantů jako ta halda lešení, podlážek a dalších věcí, čekajících ve skladu na Kaňku na naše ruce. A pak to začalo. Nasadili jsme tzv. smrtící tempo a naložili, co se vešlo. Pak ale čekal v Čáslavi úkol ještě těžší, vyložit vše do našeho kostela. To už nebylo jako na Kaňku, kde jsme udělali řetěz a šlo to raz dva. Nákladní auto vyklopilo vše před kostelem a po jednom jsme nosili trubky dovnitř. Trošku to připomínalo Kalvárii... Když bylo hotovo, na faře už čekala paní Kellarová s občerstvením, které doopravdy přišlo k chuti.

Další bitva s Goliášem v sobotu byla o poznání lehčí, neb se dostavili i četní bojovníci mladší generace, celkem asi 17 silných mužů. V Sedlci jsme naložili zbývajících asi 200 podlážek a vše, co se dalo. Pak pěkně zase v Čáslavi vše nanosili do kostela. Kolem poledne bylo hotovo, nejspíš že už jsme cítili cílovou prémii: guláš s knedlíky! Guláš uvařila paní Kellarová a knedlíky paní Dudová. Bylo to moc dobré a všem moc chutnalo!

To jsme si mysleli, že už je konec, ale ouha! Když ale lešenáři postavili lešení na kůru, zjistili, že je ho málo! A tak další úterý a středu vyrazili neúnavní bojovníci na druhou vlnu.

Kromě mozolů jsem si odnesl i hřejivé vědomí, že vojsko, posbírané v našem kostele, se neleká žádného nepřítele.

Matěj

Na co může být naše farnost hrdá?

Navštívili jste v poslední době bohoslužby v jiných farnostech? Zavítali jste do kostela v jiném městě či v jiné obci? Byli jste účastní velikonoční vigilie jinde než v Čáslavi? Nebo jste snad půlnoční bohoslužbu prožili u svých rodičů nebo u svých dětí v jiné části naší země?

Možná vám cosi vadilo, něco možná neladilo vašemu oku. Nekoordinovaný pohyb v presbytáři. Chaos při přípravě oltáře. Zbytečný šum, časté ohlížení či povídání. Potom ale ministranti, kteří sloužili při oltáři, nebyli z Čáslavi, nebyli z naší farnosti.

Přibližně před deseti lety se u oltáře našeho chrámu začala formovat nová generace ministrantů a ministrantek. Většina z nich si ještě neuměla zavázat boty, natož se sama obléknout do ministrantského oděvu, podepsat se tiskacím písmem zvládli pouze někteří a šišláni patřilo k jazykové výbavě většiny z nich.

Po deseti letech u obětního stolu stojí chlapi většinou přerůstající svého faráře, kteří bravurně ovládají chod mše svaté, houpají s kadidlem, orientují se v misálu a dokáží vést své mladší a malé kolegy ministranty. Kolik hodin nácviku, ministrantských schůzek, příprav na vigilie to stálo, to vědí nejlépe jen oni sami.

A nyní sklízejí plody své práce. Nejednen kněz či biskup, který zavítá do naší farnosti, se neopomene pochvalně vyjádřit o jejich službě a oni sami vnímají nedostatky, které vidí jinde.

Slušelo by se je všechny tady uvést jménem a jmenovitě jim poděkovat, ale v tom množství lidí, kteří se během let objevili v presbytáři, bychom mohli někoho vynechat a to by bylo líto opomenutým i nám. A konečně, věříme, že je stejně všechny znáte jménem, vždyť je máte stále na očích ve svém, tedy našem kostele.

A tak vám, naši milí ministranti a ministrantky, moc a moc děkujeme za službu, kterou konáte. Je to naděje pro naši farnost do budoucna. Naděje, že neustále budou přicházet noví ministranti a ministrantky, které bude mít kdo zaučit, a jednou to budou opět vaše děti, které vás v presbytáři zastoupí.

Jedno jméno je však potřeba zmínit. Jméno člověka, který u toho všeho stál na začátku, který věnoval hodiny času přípravě těch malých kluků a holek, aby z nich vyrostli ministranti dnešních kvalit. Otec Pavel Tobek byl tím, kdo důsledně lpěl na přípravě, kdo byl náročným, ale spravedlivým hodnotitelem výkonů ministrantů a kdo nastavil našim služebníkům oltáře laťku hodně vysoko. To, že ji dnes dokáží lehce přeskočit, je především jeho zásluha. Tak tedy, díky i Vám, otče Pavle.

Jáhen Josef

POZVÁNKA do nově restaurované katedrály Nanebevzetí Panny Marie v Sedlci

QUONAB QUARTET

Pavel Jandejsek – housle

na programu: Joseph Haydn

Miroslava Jeřábková - housle

Josef Suk

Terezie Kolínská - viola

Antonín Dvořák

Helena Spudilová – violoncello

Neděle 14. června v 15 hodin

... za Božím milosrdenstvím

Je krásné nedělní odpoledne, svátek Božího milosrdenství. Jedu směr Golčův Jeníkov, kde mají sraz účastníci františkánské poutě k Božímu milosrdenství do Slavkovic.

Na pout' jsem se již těšil celý týden. Když tedy jsem uviděl známé tváře, tak jsem si oddychl. Po radostném přivítání vyrážíme. Cesta jarní Vysočinou spolu s desátkou sv. růžence plynula docela rychle - Krucemburk, Ždírec, Žďár...

Po příjezdu na místo nebylo už ani kde zaparkovat. Nechali jsme auto na louce za vesnicí a putovali alespoň kousek pěšky jako správní poutníci. Všichni účastníci pouti pak utvořili průvod ze školy ke kostelu. Mše svatá se slavila pod širým nebem, do kostela bychom se nevešli. Tento nový kostelík je velmi pěkný, postavený v moderním slohu a jediný u nás zasvěcený Božímu milosrdenství.

Mši svatou celebroid pan kardinál Vlček, byla krásná, i kázání, poučné a povzbuzující.

Uvědomil jsem si, jakou šancí je Boží milosrdenství pro můj život...

Matěj

z farnosti...

- Na přípravu na **biřmování** chodí cca 15 vesměs mladých lidí z farnosti, řada z nich ministruje a aktivně se účastní dění v kostele. Setkání se konají jedenkrát za čtrnáct dní, vždy v úterý po mši svaté a trvají přibližně do dvaceti hodin. Setkání má část prohlubující vědomosti, další část jako modlitebni. I když modlitebni složka se teprve určitým způsobem formuje, protože příprava je na začátku a ostych ještě brání řadě lidí v projevu. Příprava potrvá do jara příštího roku.
- **První sv. přijímání** je naplánováno na neděli 21. června. Přípravuje se 7 dětí: Petr Voel, Martin Voel, Markéta Peldová, Lukáš Paulus, Radek Provozník, David Hromjak, Petr Hromjak. Nezapomeňme na modlitbu za tyto děti a za jejich rodiče.
- **Pohřby:** 20. března – Anna Kolaříková, Bílé Podolí, 83 let
26. března – Marie Čepková, Bílé Podolí, 84 let
3. dubna – Pavla Andrová, Čáslav, 82 let
22. dubna – Václav Vavříčka, Zbudovice, 74 let
6. května – Hana Pavlovská, Bojmany, 80 let
- **Křty:** 14. února – Marek Zpěváček, Třebešice
14. února – Daniel Zpěváček, Čáslav
14. února – Adéla Čurejová, Neškaredice
12. dubna – Petr Olšina, Praha
19. dubna – Adam Profous, Praha
19. dubna – Magdaléna Kabeláčová, Třemošnice

Pěšky i na kole, malí, mladí i někteří ve věku požehnaném, směřovali poutníci svěží jarní přírodou minulou sobotu k **Panně Marii na Schořov.**

Tato květnová pouť už má u nás svou tradici. Založil ji počátkem 90. let, tedy asi před osmnácti lety pater Jan Linhart, tehdejší čáslavský kaplan, jako určitou obdobu poutí v Rokoli u Nového Města n. Metují, zasvěcených prosbám za nová duchovní povolání. Pomohl tak čáslavákům i mnoha dalším objevit krásné a požehnané místo zasvěcené Panně Marii, kam dojít pěšky není nad síly ani malých či nijak zvláště zdatných poutníků.

A pokud není právě po dešti a dá se jít přímo údolím Tichého potoka, je to cesta navíc vskutku romantická. Původní malí poutníci mezitím vyrostli, ti větší už přicházejí i se svými ratolestmi. Jako nejmladší tak letos se svými rodiči a většími brášky statečně pochodoval čtyřletý(!) Míša Vocl.

Medaili pro pamětníky také už skoro tradičně získala statečná a nestárnoucí paní Kellarová. Blahopřejeme! Ale ani na kolech nevyrazili jen mladí; schořovský kopec zdolalo i několik zdatných cyklopoutnic dosti ctihodného věku!

Jistě i ty, jimž nezbylo než zvolit pro cestu pohodlnější čtyři kola, prostě všechny poutníky vítala květy slavnostně vyzdobená schořovská kaple, obklopená vůní rozkvetlých akátů! A k tomu ty už proslavené voňavé buchtičky od místní paní kostelnice! Moc děkujeme!

Modlitby tiché i společné, svatý Růženec, oběť Mše svaté, mariánské písně, Litanie loretánská...

Něžná, milující náruč Panny Marie s láskou a radostí objala všechny své děti, pohladila bolavá srdce, dodala naděje a odvahy.

Maria, Panno nejmoudřejší,
Matko nejdobrotivější,
pros za nás, přimlouvej se za nás
u svého Syna, Ježíše Krista!

...Ave Maria!

Duchu svatý, Dárce života,

*dej, ať i já mohu růst v lásce,
poznávat Boha
a získat Jeho království.
Duchu zbožnosti,
dej, ať odumřu své předpojatosti,
své vlažnosti,
letargii a lhostejnosti.
Přijď a oživ mě svou čistotou!*

*Ty, který rozdáváš ovoce ze stromu života,
věčná radosti, světlo mé duše,
dej mi zbožnost svých svatých,
ať jsou mi svaté Tvé zákony.
Bud' milostiv mé ubohé duši,
aby si připomněla,
že odevzdanost mě přivede blízko
Trojjedinému Bohu,
Nejmocnějšímu a Nejsvětějšímu.
Amen.*

Pomalou nám končí školní rok. V jeho závěru, v měsíci červnu, se nacházejí významné svátky a slavnosti, které si nesmíme nechat ujít. Jistě mezi ně patří Slavnost Těla a Krve Páně, Slavnost Nejsvětějšího Srdce Ježíšova, Slavnost Narození sv. Jana Křtitele a pro naši farnost zvláště důležitá Slavnost sv. Petra Pavla, poutní slavnost našeho kostela. Letos ji budeme slavit v neděli 28. června. Tento den se také koná tradiční mariánská pouť na Poděbradsku. Začíná v odpoledních hodinách (14:30) u sochy Panny Marie v osadě Ostrov, odkud jde procesí do Úmyslovic, kde proběhne slavnostní mše sv., slavená biskupem Dominikem za asistence ostatních kněží.

V našem kostele, jak známo, probíhá velká akce vymalování. Není ještě úplně jasné, jak dlouho potrvá. K postupu obnovy jednotlivých částí se musí vyjádřit pracovníci ochrany památek a oprava probíhá pod jejich vedením – tedy pomaleji než obvykle. Díky farnosti Sedlec máme zapůjčeno bezplatně lešení, čímž se hodně ušetří.

Na konci školního roku se někteří naši farníci vydávají na důležitou pouť do Fatimy. Přejeme jim jistě všichni na prvním místě bohaté duchovní plody z této pouti a také je prosíme, aby do Fatimy ve svých srdcích vzali celou naši farnost.

Konec školního roku si nemohu představit bez zakončení na naší farní zahradě a fotbalového utkání na hřišti. Snad se to povede i letos...

Při všech plánech ovšem nesmíme zapomínat na plány Boží, ty jediné mají cenu v našem životě. Jedině člověk, který se modlí, má pro ně citlivost a dokáže je ve svém životě rozluštit a uskutečnit. Požehnané letní měsíce Vám přeje B. Stařík.

GABRIEL, občasník ŘK farnosti Čáslav, Kostelní nám. 186, e-mail: casopisgabriel@seznam.cz

Redakce: P. Bohuslav Stařík, P. Zelenka, M. Štírek, M. Rumlová.

Foto: Matěj Štírek, František Novák.

Děkujeme za vaše podněty a příspěvky!